

РАМКОВО СПОРАЗУМЕНИЕ

между Европейския съюз и неговите държави членки, от една страна, и Австралия, от друга страна

ЕВРОПЕЙСКИЯТ СЪЮЗ, наричан по-долу „Съюзът“,

и

КРАЛСТВО БЕЛГИЯ,

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ,

ЧЕШКАТА РЕПУБЛИКА,

КРАЛСТВО ДАНИЯ,

ФЕДЕРАЛНА РЕПУБЛИКА ГЕРМАНИЯ,

РЕПУБЛИКА ЕСТОНΙΑ,

ИРЛАНДИЯ,

РЕПУБЛИКА ГЪРЦИЯ,

КРАЛСТВО ИСПАНИЯ,

ФРЕНСКАТА РЕПУБЛИКА,

РЕПУБЛИКА ХЪРВАТИЯ,

ИТАЛИАНСКАТА РЕПУБЛИКА,

РЕПУБЛИКА КИПЪР,

РЕПУБЛИКА ЛАТВИЯ,

РЕПУБЛИКА ЛИТВА,

ВЕЛИКОТО ХЕРЦОГСТВО ЛЮКСЕМБУРГ,

УНГАРИЯ,

РЕПУБЛИКА МАЛТА,

КРАЛСТВО НИДЕРЛАНДИЯ,

РЕПУБЛИКА АВСТРИЯ,

РЕПУБЛИКА ПОЛША,

ПОРТУГАЛСКАТА РЕПУБЛИКА,

РУМЪНИЯ,

РЕПУБЛИКА СЛОВЕНИЯ,

СЛОВАШКАТА РЕПУБЛИКА,

РЕПУБЛИКА ФИНЛАНДИЯ,

КРАЛСТВО ШВЕЦИЯ,

ОБЕДИНЕНОТО КРАЛСТВО ВЕЛИКОБРИТАНИЯ И СЕВЕРНА ИРЛАНДИЯ,

държави — членки на Европейския съюз, наричани по-долу „държавите членки“,

от една страна, и

АВСТРАЛИЯ,

от друга страна,

наричани по-долу „страните“,

КАТО ОТЧИТАТ споделените ценности и близките исторически, политически, икономически и културни връзки помежду си;

КАТО ПРИВЕТСТВАТ напредъка по развиване на дълготрайните и полезни и за двете страни взаимоотношения, постигнат чрез приемането на 26 юни 1997 г. на Съвместната декларация за отношенията между Европейския съюз и Австралия и изпълнението на Програмата за сътрудничество от 2003 г.;

КАТО ПРИЗНАВАТ възобновения ангажимент и сътрудничество между Австралия и Съюза, последвали развитието на Рамката за партньорство между Австралия и Европейския съюз, приета на 29 октомври 2008 г.;

КАТО ПОТВЪРЖДАВАТ ОТНОВО своята ангажираност с целите и принципите на Устава на Организацията на обединените нации (наричан по-долу „Уставът на ООН“) и с укрепването на ролята на Организацията на обединените нации (ООН);

КАТО ПОТВЪРЖДАВАТ ОТНОВО ангажираността си с демократичните принципи и правата на човека, заложили във Всеобщата декларация за правата на човека и в други съответни международноправни инструменти в областта на тези права, както и с принципите на правовата държава и доброто управление;

КАТО ПОДЧЕРТАВАТ широкообхватното естество на отношенията си и важноста на осигуряването на съгласувана рамка за насърчаване на развитието на тези отношения;

КАТО ИЗРАЗЯВАТ общата си воля да издигнат отношенията си до нивото на засилено партньорство;

КАТО ПОТВЪРЖДАВАТ желанието си да засилят и да развият политическия диалог и сътрудничеството помежду си;

ТВЪРДО РЕШЕНИ да укрепят, задълбочат и разнообразят сътрудничеството в области от взаимен интерес на двустранно, регионално и глобално равнище и за взаимна полза;

КАТО ИЗРАЗЯВАТ ангажираността си за създаването на среда, допринасяща за увеличаване на двустранната търговия и инвестициите;

КАТО ПОТВЪРЖДАВАТ желанието си за засилено сътрудничество в областта на правосъдието, свободата и сигурността;

КАТО ПРИЗНАВАТ взаимните ползи от засиленото сътрудничество в областта на образованието, културата, научните изследвания и иновациите;

КАТО ИЗРАЗЯВАТ желанието си да насърчат устойчивото развитие в неговите икономически, социални и екологични измерения;

КАТО СЕ ОСНОВАВАТ на споразуменията, сключени между Съюза и Австралия, особено по отношение на науката, въздухоплавателните услуги, виното, сигурността на класифицираната информация, процедурите за оценяване на съответствието на промишлени продукти и обмена на данни за пътници, използващи въздушен транспорт;

КАТО ОТБЕЛЯЗВАТ, че ако страните решат в рамките на настоящото споразумение да сключат специални споразумения в областта на свободата, сигурността и правосъдието, които трябва да бъдат сключени от Съюза съгласно част трета, дял V от Договора за функционирането на Европейския съюз, разпоредбите на тези бъдещи споразумения няма да обвързват Обединеното кралство и/или Ирландия, освен ако Съюзът, заедно с Обединеното кралство и/или Ирландия във връзка със съответните си предходни двустранни отношения, не уведомят Австралия, че Обединеното кралство и/или Ирландия е обвързано/обвързана или са обвързани от тези споразумения като част от Съюза в съответствие с Протокол № 21 относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз. Също така, всички последващи вътрешни за Съюза мерки, които трябва да бъдат приети за изпълнение на настоящото споразумение съгласно посочения по-горе дял V, няма да обвързват Обединеното кралство и/или Ирландия, освен ако те не са уведомили за желанието си да участват в такива мерки или да ги приемат в съответствие с Протокол № 21. Като отбелязват също така, че такива бъдещи споразумения или такива последващи вътрешни за Съюза мерки попадат в приложното поле на Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към тези договори,

СЕ СПОРАЗУМЯХА ЗА СЛЕДНОТО:

ДЯЛ I

ЦЕЛ И ОСНОВА НА СПОРАЗУМЕНИЕТО

Член 1

Цел на споразумението

1. Целта на настоящото споразумение е:
 - а) установяване на засилено партньорство между страните;
 - б) осигуряване на рамка за улесняване и насърчаване на сътрудничеството в широк спектър от сфери от взаимен интерес; и
 - в) засилване на сътрудничеството с цел разработване на решения на регионалните и глобалните предизвикателства.
2. В този контекст страните потвърждават своя ангажимент за засилване на политическия диалог на високо равнище и потвърждават отново споделените ценности и общите принципи, които са в основата на двустранните им отношения и представляват основа за сътрудничество.

Член 2

Основа за сътрудничество

1. Страните се споразумяват да засилят своите стратегически отношения и да задълбочат сътрудничеството си на двустранно, регионално и световно равнище, въз основа на споделени ценности и общи интереси.
2. Страните потвърждават ангажираността си с демократичните принципи, правата на човека и основните свободи, както и с принципите на правовата държава. Зачитането на демократичните принципи и правата на човека и основните свободи, заложили във Всеобщата декларация за правата на човека, конкретизирани в Международния пакт за граждански и политически права и Международния пакт за икономически, социални и културни права, както и в други международни инструменти за правата на човека, които страните са ратифицирали или към които са се присъединили, и на принципа на правовата държава е в основата на вътрешните и международните политики на страните и представлява съществен елемент от настоящото споразумение.
3. Страните потвърждават силната си подкрепа за Устава на ООН и изразените в него общи ценности.
4. Страните потвърждават отново ангажираността си да насърчават устойчивото развитие и икономическия растеж, да допринасят за постигане на целите на развитието, по които е постигнато международно съгласие, и да си сътрудничат за намиране на решение на глобалните предизвикателства, свързани с околната среда, включително изменението на климата.
5. Страните подчертават общата си ангажираност с широкообхватния характер на двустранните си отношения и с поддържането на обща съгласуваност в тази връзка въз основа на настоящото споразумение.
6. Прилагането на настоящото споразумение е основано на принципите на диалог, взаимно уважение, равноправно партньорство, консенсус и зачитане на международното право.

ДЯЛ II

ПОЛИТИЧЕСКИ ДИАЛОГ И СЪТРУДНИЧЕСТВО ПО ВЪПРОСИТЕ НА ВЪНШНАТА ПОЛИТИКА И СИГУРНОСТТА

Член 3

Политически диалог

1. Страните се споразумяват да засилят редовния политически диалог помежду си.
2. Целта на политическия диалог е:
 - а) насърчаване на развитието на двустранните отношения; и
 - б) засилване на общите подходи на страните и набелязване на възможности за сътрудничество по регионални и глобални предизвикателства и проблеми.

3. Диалогът между страните се провежда по-специално под следните форми:
- а) консултации, срещи и посещения на равнище ръководители, които се провеждат, когато страните сметнат за необходимо;
 - б) консултации, срещи и посещения на равнище министри, включително консултации на равнище министри на външните работи и срещи на равнище министри по въпросите на търговията и по други въпроси, определени от страните, които се провеждат по поводи и на места, определени от страните;
 - в) редовни срещи на висши служители, които се провеждат, когато е целесъобразно, по двустранни въпроси, по въпросите на външната политика, международната сигурност, борбата с тероризма, търговията, сътрудничеството за развитие, изменението на климата и други въпроси, определени от страните;
 - г) секторни диалози по въпроси от общ интерес; и
 - д) обмен на делегации и други контакти между парламента на Австралия и Европейския парламент.

Член 4

Ангажираност с демократичните принципи, правата на човека и принципите на правовата държава

Страните се договарят:

- а) да насърчават основните принципи във връзка с демократичните ценности, правата на човека и принципите на правовата държава, включително в рамките на многостранни форуми;
- б) да си сътрудничат и координират, когато е целесъобразно, включително и с трети държави, за практическото утвърждаване на демократичните принципи, правата на човека и принципите на правовата държава;
- в) да насърчават участието в усилията на другата страна за насърчаване на демокрацията, включително чрез установяването на договорености за улесняване на участието в мисии за наблюдение на избори.

Член 5

Управление на кризи

1. Страните потвърждават отново ангажимента си за сътрудничество в насърчаването на международния мир и стабилността.
2. За тази цел те проучват възможностите за координиране на дейностите по управление на кризи, включително възможното сътрудничество при операции за управление на кризи.
3. Страните работят за изпълнението на Споразумението между Европейския съюз и Австралия за създаване на рамка за участието на Австралия в операциите на Европейския съюз за управление на кризи.

Член 6

Борба с разпространението на оръжия за масово унищожение

1. Страните считат, че разпространението на оръжия за масово унищожение (ОМУ) и на техните средства за доставка, както за държавни, така и за недържавни субекти, представлява една от най-сериозните заплахи за международната стабилност и сигурност.
2. Страните се споразумяват да си сътрудничат и да допринасят за борбата с разпространението на ОМУ и на техните средства за доставка чрез изпълнение в пълна степен на своите съществуващи задължения по международните договори и споразумения за разоръжаване и неразпространение на оръжия и други приложими споразумения, които страните са ратифицирали или към които са се присъединили. Страните се споразумяват, че настоящата разпоредба представлява съществен елемент на настоящото споразумение.
3. Освен това страните се споразумяват да си сътрудничат и да допринасят за борбата с разпространението на ОМУ и на техните средства за доставка, като:
 - а) предприемат всички необходими стъпки за подписване, ратифициране или присъединяване, в зависимост от съответния случай, и пълно прилагане на всички свързани с въпроса международни инструменти, както и за насърчаването на тези инструменти;

- б) поддържат ефективна система за контрол на националния износ, чрез която се контролира износа и транзита на стоки, свързани с ОМУ, която включва контрол на крайното потребление на ОМУ за технологиите с възможна двойна употреба, и в която са предвидени ефективни санкции при нарушение на контрола на износа;
 - в) насърчават изпълнението на всички съответни резолюции на Съвета за сигурност на ООН;
 - г) си сътрудничат в многостранни форуми и режими за контрол на износа, за да насърчават неразпространението на ОМУ;
 - д) си сътрудничат и координират информационните дейности, свързани с химическата, биологичната, радиологичната и ядрената безопасност, сигурността и неразпространението на оръжие, както и относно санкциите; и
 - е) обменят съответната информация за предприятиите по настоящия член мерки, когато е целесъобразно и съгласно съответните си области на компетентност.
4. Страните се договарят да поддържат редовен политически диалог, който съпровожда и обединява тези елементи.

Член 7

Малки оръжия и леко въоръжение и други конвенционални оръжия

1. Страните признават, че незаконното производство, трансфер и движение на малки оръжия и леко въоръжение (МОЛВ) и на боеприпасите за тях, както и прекаленото им натрупване, лошото управление, недостатъчно обезопасените запаси и неконтролираното разпространение продължават да представляват сериозна заплаха за международния мир и сигурност.
2. Страните се споразумяват да спазват и да изпълняват в пълна степен съответните си задължения за справяне с незаконната търговия с МОЛВ и боеприпасите за тях съгласно съществуващите международни споразумения, които Австралия и Съюзът и/или държавите членки са ратифицирали или към които са се присъединили, в съответствие със своите области на компетентност и с резолюциите на Съвета за сигурност на ООН.
3. Страните признават значението на националните системи за контрол на трансфера на конвенционални оръжия в съответствие със съществуващите международни стандарти. Страните признават значението на прилагането на този контрол по отговорен начин като принос за мира, сигурността и стабилността в международен и регионален план и за намаляването на човешкото страдание, както и за предотвратяване на отклоняването на конвенционални оръжия.
4. В това отношение страните поемат задължение да се стремят да прилагат изцяло Договора за търговията с оръжие и да сътрудничат помежду си в рамките на този договор, включително за насърчаване на всеобщото приемане и на пълното прилагане на договора от всички държави — членки на ООН.
5. Страните се ангажират да си сътрудничат и да осигурят координация, взаимно допълване и полезно взаимодействие в усилията си да се справят с незаконната търговия с МОЛВ и боеприпасите за тях на световно, регионално, подрегионално и национално равнище, за да се гарантира ефективното прилагане на в случаите на оръжейно ембарго, наложено от Съвета за сигурност на ООН в съответствие с Устава на ООН.

Член 8

Тежки престъпления, които пораждат безпокойство в международен план, и Международният наказателен съд

1. Страните потвърждават отново, че най-тежките престъпления, пораждащи безпокойство сред международната общност като цяло, не трябва да остават ненаказани и че трябва да се гарантира тяхното ефективно наказателно преследване, като се предприемат мерки на национално или международно равнище, включително чрез Международния наказателен съд.
2. Страните се споразумяват да си сътрудничат и да способстват за постигането на целите и задачите на Римския статут и за тази цел се споразумяват:
 - а) да продължат да предприемат мерки за прилагането на Римския статут и да обмислят ратифицирането на свързаните с него инструменти (като Споразумението за привилегиите и имунитетите на Международния наказателен съд);

- б) да продължат да насърчават всеобщото присъединяване към Римския статут, включително чрез споделяне на опит с други държави в приемането на мерките, необходими за ратифицирането и прилагането на Римския статут; и
- в) да запазят целостта на Римския статут, като защитават основните му принципи, включително като се въздържат от сключване на споразумения за непредаване (известни също като „споразумения по член 98“) с трети държави и да насърчават и други държави да се въздържат от това.

Член 9

Сътрудничество в борбата с тероризма

1. Страните потвърждават отново важността на предотвратяването и борбата с тероризма при пълно зачитане на принципите на правовата държава и правата на човека, както и в съответствие с приложимото право международно право, включително Устава на ООН, международните конвенции срещу тероризма, съответните резолюции на Съвета за сигурност на ООН, правото в областта на бежанците и международното хуманитарно право.
2. В тази рамка и като вземат предвид глобалната стратегия на ООН за борба с тероризма, която се съдържа в Резолюция 60/288 на Общото събрание на ООН от 8 септември 2006 г. и в прегледите на изпълнението ѝ, страните се споразумяват да си сътрудничат в предотвратяването и справянето с терористичните актове, и по-специално:
 - а) като обменят информация за терористичните групи и техните мрежи за подкрепа в съответствие с международното и националното право;
 - б) като обменят мнения относно използваните средства и методи за борба с тероризма, включително и в техническите области и обучението, и като обменят опит по отношение на предотвратяването на тероризма;
 - в) като набелязват области за бъдещо сътрудничество, включително относно предотвратяването на набирането и радикализирането и борбата с финансирането на тероризма, както и чрез партньорства с трети държави;
 - г) като подкрепят, когато това е осъществимо и целесъобразно, регионални инициативи за сътрудничество в областта на правоприлагането в борбата срещу тероризма въз основа на пълното зачитане на правата на човека и принципите на правовата държава;
 - д) като си сътрудничат с цел задълбочаване на международния консенсус относно борбата срещу тероризма и нормативната му рамка и като работят за постигане на съгласие по Всеобхватната конвенция срещу международния тероризъм;
 - е) като насърчават сътрудничеството между държавите — членки на ООН, за ефективно изпълнение на глобалната стратегия на ООН за борба с тероризма чрез всички подходящи средства; и
 - ж) като обменят най-добрите практики в областта на защитата на правата на човека в борбата срещу тероризма.
3. Страните потвърждават отново своя ангажимент да работят заедно, когато е целесъобразно, за да осигурят подкрепа за изграждане на капацитет за борба с тероризма за други държави, които се нуждаят от ресурси и експертен опит, за да предотвратят и да реагират на терористичната дейност.
4. Страните се споразумяват да си сътрудничат тясно в рамките на Глобалния форум за борба с тероризма и неговите работни групи.
5. Страните се споразумяват да поддържат редовен диалог на равнище служители в областта на борбата с тероризма.

Член 10

Сътрудничество в регионални и международни организации

Страните се споразумяват да си сътрудничат чрез обмен на мнения и когато е целесъобразно — чрез координиране на позициите в международни и регионални организации и форуми, включително ООН и специализираните ѝ агенции, Световната търговска организация (СТО), Групата на двадесетте (Г—20), Съвета за финансова стабилност, Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР), Групата на Световната банка и регионалните банки за развитие, срещата Азия—Европа, Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ), Регионалния форум на АСЕАН, Форума на тихоокеанските острови и Секретариата на Тихоокеанската общност.

Член 11

Международна сигурност и киберпространство

Страните признават значението на сътрудничеството и на обмена на мнения в областта на международната сигурност и киберпространството, включително относно нормите на поведение и прилагането на международното право в областта на киберпространството, разработването на мерки за изграждане на доверието и изграждане на капацитета.

ДЯЛ III

СЪТРУДНИЧЕСТВО В ОБЛАСТТА НА СВЕТОВНОТО РАЗВИТИЕ И ХУМАНИТАРНАТА ПОМОЩ

Член 12

Развитие

1. Страните потвърждават отново ангажираността си да допринасят за устойчив икономически растеж и намаляване на бедността, за укрепване на сътрудничеството в областта на международното развитие и насърчаване на ефективността на помощта и на развитието, като обръщат особено внимание на изпълнението на национално равнище.
2. Страните признават значимостта на съвместната работа за осигуряване на по-голямо въздействие, обхват и влияние на дейностите за развитие.
3. За тази цел страните се споразумяват:
 - а) да провеждат редовен политически диалог относно сътрудничеството за развитие;
 - б) да обменят становища и когато е целесъобразно, да координират позициите си по отношение на въпросите, свързани с развитието, в рамките на регионалните и международните форуми, за да насърчават приобщаващ и устойчив растеж за човешко развитие;
 - в) да обменят информация относно съответните си програми за развитие и когато е целесъобразно — да координират участието си в съответната държава с цел увеличаване на приноса си към устойчивото икономическо развитие и намаляването на бедността чрез насърчаване на полезното взаимодействие между своите съответни програми, чрез по-добро разделение на труда и подобряване на ефективността на място; и
 - г) да предприемат делегирано сътрудничество при предоставянето на помощ от името на другата страна, когато е целесъобразно, въз основа на съвместно определени от страните договорености.

Член 13

Хуманитарна помощ

Страните потвърждават отново общия си ангажимент за хуманитарна помощ и се стремят да осигурят координирана реакция в зависимост от случая.

ДЯЛ IV

СЪТРУДНИЧЕСТВО ПО ИКОНОМИЧЕСКИ И ТЪРГОВСКИ ВЪПРОСИ

Член 14

Диалог относно икономическата политика

Страните се споразумяват да поддържат диалога между органите си и да си сътрудничат в насърчаването на обмена на информация и споделянето на опит за съответните макроикономически тенденции и политики, включително обмена на информация относно координирането на икономическите политики в контекста на регионалното икономическо сътрудничество и интеграция.

Член 15

Диалог и сътрудничество в областта на търговията и инвестициите

1. Страните се ангажират да си сътрудничат за осигуряване на условия и насърчаване на увеличаването на търговията и инвестициите помежду си.
2. Страните се ангажират да водят диалог на високо равнище и да си сътрудничат в области, свързани с търговията и инвестициите, за да улеснят двустранните търговски и инвестиционни потоци, да предотвратяват и премахват пречките пред търговията и инвестициите, които не са свързани с мита, да подобряват прозрачността и да спомагат за напредъка на многостранната търговска система.
3. Диалогът по търговските и инвестиционните въпроси включва:
 - а) ежегоден диалог по въпросите на търговската политика на равнище висши служители, допълван от срещи на равнище министри по въпросите на търговията, когато определят страните;
 - б) диалози по въпросите на селскостопанската търговия и маркетинг, санитарните и фитосанитарните въпроси; и
 - в) друг, определен от страните, диалог по сектори;
4. Страните се информират взаимно и обменят становища относно развитието на двустранната и международната търговия, инвестициите и свързаните с търговията и инвестициите аспекти на другите политики, включително регулаторни въпроси с възможно въздействие върху двустранната търговия и инвестиции.
5. Страните обменят информация по подходите, възприети в политиките си, към споразуменията за свободна търговия (ССТ) и съответните си планове в областта на ССТ. Настоящото споразумение не изисква, нито изключва възможността за договаряне и сключване на ССТ между страните в бъдеще с цел допълване и разширяване на икономическите разпоредби в настоящото споразумение.
6. Като признават значението на либерализирането на търговията като двигател на глобалния икономически растеж и значението на провеждането на такава политика чрез основана на правила многостранна търговска система, страните потвърждават ангажираността си да работят съвместно в рамките на СТО за постигане на допълнително либерализиране на търговията.

Член 16

Инвестиции

Страните насърчават установяването на привлекателна и стабилна среда за двупосочни инвестиции чрез диалог, целящ:

- а) укрепване на взаимното разбирателство и сътрудничеството по въпросите на инвестирането;
- б) проучване на механизми за улесняване на инвестиционните потоци; и
- в) насърчаване на стабилни, прозрачни, недискриминационни и открити правила за инвеститорите, без да се засягат задълженията на страните по преференциални търговски споразумения и други международни задължения.

Член 17

Обществени поръчки

1. Страните потвърждават отново своя ангажимент за открити и прозрачни рамки за обществени поръчки, които, в съответствие с техните международни задължения, насърчават икономически най-изгодните оферти, конкурентните пазари и недискриминационните практики на закупуване, като по този начин се стимулира търговията между страните.
2. Страните се споразумяват да засилят допълнително своите консултации, сътрудничество и обмен на опит и на най-добри практики в областта на обществените поръчки по въпроси от взаимен интерес, включително относно съответните си регулаторни рамки.
3. Страните се споразумяват да проучат начините за по-нататъшно засилване на взаимния достъп до пазарите за обществени поръчки и да обменят мнения относно мерките и практиките, които биха могли да се отразят неблагоприятно на търговията с обществени поръчки между тях.

Член 18

Технически пречки пред търговията

1. Страните споделят виждането, че по-голямата съвместимост на стандартите, техническите правила и процедурите за оценяване на съответствието е ключов елемент за улесняване на търговията.
2. Страните признават своя общ интерес за намаляване на техническите пречки пред търговията и се споразумяват да си сътрудничат за тази цел в рамките на Споразумението на СТО относно техническите пречки пред търговията и чрез Споразумението за взаимно признаване по отношение на оценката на съответствието, сертификатите и маркировките между Европейската общност и Австралия.

Член 19

Санитарни и фитосанитарни въпроси и въпроси, свързани с хуманното отношение към животните

1. Страните се споразумяват да засилят сътрудничеството си по санитарни и фитосанитарни (СФС) въпроси с цел защита на човешкия, животинския и растителния живот и здраве на територията на страните, като отбелязват правата и задълженията на страните по Споразумението на СТО за санитарните и фитосанитарните мерки (наричано по-долу „Споразумението за СФС“).
2. В рамките на Споразумението за СФС и съответните международни стандарти на Codex Alimentarius, Международната конвенция по растителна защита (МКРЗ) и Световната организация по здравеопазване на животните (ОИЕ), страните обменят информация с оглед повишаване на взаимното разбиране на съответните си СФС мерки и улесняване на търговията между страните, като:
 - а) се срещат редовно, като използват подходящите определени от страните форуми, за да обменят възгледи за законодателството за СФС област и хуманното отношение към животните, за системите за прилагане, инспекция и сертифициране, както и за процедурите за надзор, и за да решават въпроси, възникващи при прилагането на СФС мерки;
 - б) полагат усилия да прилагат изискванията за вноса на цялата територия на страната износител, включително прилагането на принципите на регионализация;
 - в) в съответствие със Споразумението за СФС:
 - i) признават статут на райони, свободни от вредители и болести, и на райони с ниска степен на разпространение на вредители или болести.
 - ii) извършват проверка на цялата или на част от системата за инспекции и сертифициране на органите на страната износител;
 - г) обменят информация по санитарни и фитосанитарни въпроси и по въпросите на хуманното отношение към животните, които засягат или могат да засегнат търговията между страните, като спешни мерки, нововъзникващи болести и вредители, както и нови налични научни доказателства.
3. Страните се споразумяват да си сътрудничат и да обменят информация по въпросите на хуманното отношение към животните.
4. Страните също така си сътрудничат по санитарни и фитосанитарни въпроси и по въпросите на хуманното отношение към животните чрез съответните многостранни рамки, включително и в рамките на СТО, Комисията по Codex Alimentarius, IPPC и ОИЕ.

Член 20

Митници

В областта на митниците, при спазване на съответното си законодателство, страните си сътрудничат на двустранна и многостранна основа. За тази цел те се споразумяват по-специално да обменят опит и проучват възможностите за опростяване на митническите процедури, гарантират прозрачност и укрепват сътрудничеството в области, като улесняването на търговията, сигурността и безопасността на международната търговия и борбата с митническите измами.

Член 21

Интелектуална собственост

1. Страните потвърждават отново значението на правата и задълженията си във връзка с правата върху интелектуална собственост, включително авторското право и сродните права, търговските марки, географските означения, промишлените дизайни, правата върху растителни сортове и патентите, и тяхното прилагане, в съответствие с най-високите международни стандарти, към които се придържа съответно всяка от страните.
2. Страните се споразумяват да обменят информация и да споделят опит по въпроси, отнасящи се до интелектуалната собственост, свързани с администрирането, закрилата и прилагането на правата на интелектуална собственост чрез подходящи форми на сътрудничество.

Член 22

Политика в областта на конкуренцията

Страните насърчават конкуренцията в икономическите дейности чрез прилагането на съответните си закони и подзаконови актове в областта на конкуренцията. Страните се споразумяват да обменят информация относно политиката в областта на конкуренцията и въпроси, свързани с нея, и да подобряват сътрудничеството между органите си за защита на конкуренцията.

Член 23

Услуги

Страните установяват диалог по същество, насочен към насърчаване на двустранната търговия с услуги и обмяна на информация относно съответните им регулаторни среди.

Член 24

Финансови услуги

По отношение на финансовите услуги страните се споразумяват да поддържат обмяна на информация и опит относно съответните си надзорни и регулаторни среди и да укрепват сътрудничеството с оглед подобряване на счетоводната, одиторската, надзорната и регулаторната система в банковото и застрахователното дело и други области на финансовия сектор.

Член 25

Данъчно облагане

1. С оглед на укрепването и развитието на икономическите дейности, като същевременно вземат предвид необходимостта от разработване на подходяща регулаторна рамка, страните признават и се ангажират да прилагат принципите на доброто управление в областта на данъчното облагане, включително прозрачността, обмяна на информация и избягването на увреждащи данъчни практики.
2. Съгласно съответните си области на компетентност страните ще работят съвместно, включително и чрез подходящите международни форуми, за да се подобри международното сътрудничество в данъчната област, и ще улесняват събирането на законните данъчни приходи, като спазват принципите на добро управление, посочени в параграф 1.

Член 26

Прозрачност

Страните признават важността на прозрачността и на законосъобразността на прилагането на своите закони и подзаконови разпоредби, свързани с търговията, както е предвидено в член X от Общото споразумение за митата и търговията (наричано по-долу „ГАТТ от 1994 г.“) и член III от Общото споразумение по търговията с услуги (ГАТС), и за тази цел те се споразумяват да засилят сътрудничеството и да обменят информация с цел насърчаване на качеството и действието на регулаторната уредба, както и на принципите на добро административно поведение.

Член 27

Суровини

1. Страните признават, че прозрачният подход, основан на пазара, е най-добрият начин за създаване на благоприятна среда за инвестиции в производството и търговията със суровини и за насърчаване на ефективното разпределяне и използване на суровини.
2. Като вземат предвид съответните си икономически политики и цели и с оглед насърчаване на търговията, страните се споразумяват да засилят сътрудничеството си по въпроси, свързани със суровините, с оглед укрепване на основаната на правила световна рамка за търговия със суровини и за насърчаване на прозрачността на световните пазари на суровини.
3. Областите на сътрудничество могат да включват *inter alia*:
 - a) въпроси, свързани с предлагането и търсенето, двустранната търговия и инвестициите, както и въпроси от общ интерес, произтичащи от международната търговия;
 - б) съответните регулаторни рамки на страните; и
 - в) най-добрите практики във връзка с устойчивото развитие на минната промишленост, включително политиката за полезните изкопаеми, планирането на земеползването и процедурите за издаване на разрешения.
4. Страните ще си сътрудничат посредством двустранен диалог или в рамките на съответните многостранни срещи или международни институции.

Член 28

Търговия и устойчиво развитие

1. Страните потвърждават отново ангажираността си да насърчават развитието на международната търговия и инвестиции по начин, който допринася за постигането на целта за устойчиво развитие, и се стремят да гарантират, че тази цел се постига в съответните сфери на техните икономически отношения.
2. Страните признават правото на всяка страна да установява свои собствени равнища на вътрешна защита в областите на околната среда и трудовата заетост и да приема или да изменя съответното си законодателство и политики, в съответствие с ангажимента им към международно признатите стандарти и споразумения.
3. Страните признават също, че следва да избягват да насърчават търговията или инвестициите, като занижават или предлагат да се занижат равнищата на защита, които се предоставят съгласно тяхното вътрешно законодателство в областта на околната среда или на трудовата заетост.
4. Страните обменят информация и опит относно своите дейности за насърчаване на съгласуваност и взаимно допълване между търговските, социалните и екологичните цели, включително относно аспектите, посочени в дял VIII, и засилват диалога и сътрудничеството си по въпросите на устойчивото развитие, които могат да възникнат в контекста на търговските отношения.

Член 29

Сътрудничество между предприятията

1. Страните насърчават по-силните връзки между предприятията и засилват връзките между правителството и предприятията посредством двустранни посещения и дейности, в които участват предприятията, включително в контекста на АСЕМ.
2. Това сътрудничество има по-специално за цел подобряването на конкурентоспособността на малките и средните предприятия (МСП). Това сътрудничество може да включва *inter alia*:
 - a) стимулиране на трансферите на технологии;
 - б) обмен на добри практики относно достъпа до финансиране;

- в) насърчаване на корпоративната социална отговорност и отчетността; и
 - г) развитие на съществуващото сътрудничество в областта на стандартите и оценката на съответствието.
3. Страните се споразумяват да улесняват и развиват диалога и сътрудничеството между агенциите си, компетентни в областта на насърчаването на търговията и инвестициите.

Член 30

Гражданско общество

Страните насърчават диалога между правителствените и неправителствените организации, като профсъюзи, работодатели, стопански сдружения и търговски и промишлени камари, с оглед поощряване на търговията и инвестициите в области от взаимен интерес.

Член 31

Туризм

Като признават значението на туризма за задълбочаване на взаимното разбирателство и уважение между народите от Съюза и Австралия и икономическите ползи, произтичащи от засиления туризъм, страните се споразумяват да си сътрудничат с оглед нарастване на туризма и в двете посоки между Съюза и Австралия.

ДЯЛ V

СЪТРУДНИЧЕСТВО В ОБЛАСТТА НА ПРАВОСЪДИЕТО, СВОБОДАТА И СИГУРНОСТТА

Член 32

Правно сътрудничество

1. Страните признават значението на международното частно право и правното и съдебното сътрудничество по гражданскоправни и търговскоправни въпроси за подкрепата на среда, която улеснява международната търговия и инвестиции и мобилността на хората. Страните се споразумяват да засилят сътрудничеството си, включително чрез договарянето, ратифицирането и прилагането на международни споразумения, като тези, приети в рамките на Хагската конференция по международно частно право.
2. Страните се споразумяват да улесняват и насърчават разрешаването чрез арбитраж на международни граждански и частноправни търговски спорове, когато това е целесъобразно и в съответствие с действащите международни инструменти.
3. По отношение на съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси страните подобряват сътрудничеството в областта на правната взаимопомощ въз основа на съответните многостранни споразумения. Това ще включва, когато е уместно, присъединяването към съответните инструменти на ООН и прилагането на тези инструменти. То може да включва също, когато е уместно, подкрепа за съответните инструменти на Съвета на Европа и сътрудничество между съответните органи на Австралия и Евроюст.

Член 33

Сътрудничество в областта на правоприлагането

Страните се договарят правоприлагащите им органи, агенции и служби да си сътрудничат и да допринасят за обезвреждане и неутрализиране на общите за тях транснационални заплахи от престъпления. Това сътрудничество може да бъде под формата на взаимопомощ при разследвания, споделяне на техники на разследване, съвместно образование и обучение на служители по правоприлагането и всякакъв друг вид съвместни дейности и съдействие, за които страните се договорят помежду си.

Член 34

Борба с тероризма, трансграничната организирана престъпност и корупцията

1. Страните се споразумяват да си сътрудничат в предотвратяването и премахването на тероризма, както е посочено в член 9.
2. Страните потвърждават отново ангажимента си да си сътрудничат за предотвратяването и борбата с организираната, икономическата и финансовата престъпност, и корупцията, фалшифицирането и незаконните сделки при пълно спазване на поетите от тях взаимни международни задължения в тази област, включително за ефективно сътрудничество за възстановяване на активи и финансови средства, придобити от корупционни действия.
3. В контекста на предотвратяването, разкриването, разследването и наказателното преследване на терористични престъпления или тежки транснационални престъпления страните признават значението на Споразумението между Европейския съюз и Австралия относно обработването и предаването на резервационни данни на пътниците (PNR данни) от въздушни превозвачи на Австралийската митническа и гранична служба.
4. Страните насърчават прилагането на Конвенцията на ООН срещу транснационалната организирана престъпност и допълващите я протоколи, включително насърчаването на силни и ефикасни механизми за преглед.
5. Страните насърчават също така прилагането на Конвенцията на ООН срещу корупцията, включително действието на силен механизъм за преглед, като вземат предвид принципите на прозрачност и участие на гражданското общество.

Член 35

Борба с незаконните наркотици

1. В рамките на съответните си правомощия и области на компетентност страните си сътрудничат с цел да гарантират прилагането на балансиран и интегриран подход за намаляване на вредите за отделните лица, семействата и общностите, причинявани от незаконните наркотици. Политиките и дейностите в областта на наркотиците са насочени към укрепването на структурите за борба с наркотиците, намаляването на доставките, трафика и търсенето на наркотици, справянето със здравословните и социалните последици от злоупотребата с наркотици, насърчаването на възстановяването от пристрастяването, както и непрестанното сътрудничество в ефективното предотвратяване на отклоняването на химически прекурсори, използвани за незаконно производство на наркотични и психотропни вещества.
2. Страните си сътрудничат с оглед на разбиването на транснационалните престъпни мрежи, замесени в трафика на наркотици, посредством, *inter alia*, обмен на информация и разузнавателни данни, обучение и споделяне на най-добри практики, включително специални разузнавателни средства. Особени усилия трябва да бъдат положени за борба с проникването на престъпници в законната икономика.
3. Страните си сътрудничат за справянето с проблема с новите психоактивни вещества, включително, когато е целесъобразно, чрез обмен на информация и разузнавателни данни.

Член 36

Борба с киберпрестъпността

1. Страните засилват сътрудничеството си за предотвратяване и борба с високотехнологичните, кибернетичните и електронните престъпления и разпространението на незаконно съдържание в интернет, включително терористично съдържание, чрез обмен на информация и практически опит в съответствие с националното си законодателство и с международните си задължения в областта на правата на човека и в рамките на своята отговорност.
2. Страните обменят информация в областта на образованието и обучението на специализирани разследващи служители в областта на киберпрестъпността, на разследването на киберпрестъпления и на цифровата криминалистика.
3. Страните насърчават прилагането на Конвенцията от Будапеща за престъпления в кибернетичното пространство като световен стандарт в борбата с киберпрестъпността на всички подходящи равнища.

Член 37

Борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма

1. Страните потвърждават отново нуждата от сътрудничество за предотвратяване на използването на финансовите си системи за изпиране на приходи от всякакви престъпни дейности, включително трафик на наркотици и корупция, както и за борба с финансирането на терористични действия. Това сътрудничество обхваща събирането на активи и финансови средства, придобити в резултат на престъпна дейност.
2. Страните обменят необходимата информация в рамките на съответните си законодателства и прилагат подходящи мерки за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма, съответстващи на стандартите, приети от съответните международни органи, действащи в тази област, като например Специалната група за финансови действия (Financial Action Task Force — FATF).

Член 38

Миграция и убежище

1. Страните се споразумяват да засилят диалога и сътрудничеството си по въпросите на миграцията, убежището, участието и многообразието.
2. Сътрудничеството може да включва обмен на информация относно подходите към незаконната имиграция, контрабандата на хора, трафика на хора, убежището, общественото и икономическото участие на мигрантите, управлението на границите, визите, биометричните данни и сигурността на документите.
3. Страните се споразумяват да си сътрудничат за предотвратяване и контрол на незаконната имиграция. За тази цел:
 - а) Австралия приема обратно всички свои граждани, незаконно пребиваващи на територията на държава членка, по искане на последната и без ненужни формалности, причиняващи неоправдано закъснение;
 - б) всяка държава членка приема обратно всички свои граждани, незаконно пребиваващи на територията на Австралия, по искане на последната и без ненужни формалности, причиняващи неоправдано закъснение; и
 - в) за тези цели държавите членки и Австралия осигуряват на своите граждани подходящите документи за самоличност.
4. По искане на една от страните те проучват възможността за сключване на споразумение между Австралия и Европейския съюз относно обратното приемане. То ще включва разглеждане на възможността за приемане на подходящи мерки за обратно приемане на гражданите на трети държави и лицата без гражданство.

Член 39

Консулска закрила

1. Австралия се съгласява, че дипломатическите и консулските органи на всяка представлявана държава членка могат да упражняват правото на консулска закрила ⁽¹⁾ в Австралия от името на други държави членки, които не разполагат с достъпно постоянно представителство в Австралия.
2. Съюзът и държавите членки се съгласяват, че дипломатическите и консулските органи на Австралия могат да упражняват консулска закрила от името на трета държава и че трети държави могат да упражняват консулска закрила от името на Австралия в Съюза в места, където Австралия или съответната трета държава нямат достъпно постоянно представителство.
3. Целта на параграфи 1 и 2 е да отпаднат всякакви изисквания за уведомяване или съгласие, които иначе могат да се прилагат.
4. Страните се споразумяват да улесняват диалога по консулските въпроси между съответните си компетентни органи.

⁽¹⁾ Австралия може да се съгласи с използването на понятието „консулска закрила“ в настоящия член вместо понятието „консулски функции“, при условие че първото понятие обхваща функциите, посочени в член 9 от Директива (ЕС) 2015/637 на Съвета от 20 април 2015 г. относно мерките за координация и сътрудничество за улесняване на консулската закрила за непредставени граждани на Съюза в трети държави и за отмяна на Решение № 95/553/ЕО, както и че тези функции включват осигуряването на паспорти за спешни случаи и/или документи за пътуване.

Член 40

Защита на личните данни

1. Страните се споразумяват да си сътрудничат с цел да се гарантира, че равнищата на защита на личните данни отговарят на съответните международни стандарти, включително на Насоките на ОИСР относно защитата на неприкосновеността на личния живот и трансграничните потоци от лични данни.
2. Сътрудничеството по защитата на личните данни може да включва, *inter alia*, обмен на информация и експертен опит. То може също така да включва сътрудничество между съответните им регулаторни органи в рамките на органи като Работната група на ОИСР по въпросите на сигурността на информацията и неприкосновеността на личния живот и Световната мрежа за прилагане на законодателството за защита на личните данни.

ДЯЛ VI

СЪТРУДНИЧЕСТВО В ОБЛАСТТА НА НАУЧНИТЕ ИЗСЛЕДВАНИЯ, ИНОВАЦИИТЕ И ИНФОРМАЦИОННОТО ОБЩЕСТВО

Член 41

Наука, научни изследвания и иновации

1. Страните се споразумяват да засилят сътрудничеството си в областта на науката, научните изследвания и иновациите в подкрепа или в допълнение към Споразумението за научно и техническо сътрудничество между Европейската общност и Австралия.
2. Засиленото сътрудничество има за цел *inter alia*:
 - а) справяне с основни общи обществени предизвикателства за Австралия и Съюза, прегледани и одобрени от Съвместния комитет за научно и технологично сътрудничество, създаден съгласно член 5 от Споразумението за научно и техническо сътрудничество между Европейската общност и Австралия;
 - б) включване на широк кръг от участници от публичния и частния сектор в областта на иновациите, в това число МСП, за да се улесни използването на съвместни научноизследователски резултати и постигането на взаимноизгодни търговски и/или по-обща обществени резултати;
 - в) допълнително укрепване на възможностите, от които могат да се възползват научните работници от Австралия и Съюза, предоставени от програмите за научни изследвания и иновации на всяка страна, включително чрез:
 - i) пълна информация за програмите и възможностите за участие;
 - ii) навременна информация за нововъзникващите стратегически приоритети;
 - iii) проучване на възможностите за използване и укрепване на механизмите за сътрудничество като туининг, съвместните покани за представяне на предложения и координираните покани за представяне на предложения; и
 - г) проучване на възможностите за Австралия и Съюза да работят съвместно за започване и участие в по-широко регионално и международно сътрудничество в областта на научните изследвания и иновациите.
3. В съответствие със съответните си законови и подзаконови актове страните насърчават участието на частния и публичния сектор и на гражданското общество в рамките на собствената си територия в дейности за засилване на сътрудничеството.
4. Засиленото сътрудничество е насочено към всички области на гражданските научни изследвания и иновации, включително, но не само:
 - а) справяне с обществените предизвикателства в области от взаимен интерес и подобряване на главните базови технологии, включително космическите науки;
 - б) научноизследователски инфраструктури, включително електронни инфраструктури, и обмен на информация по въпроси като достъп, управление, финансиране и поддръждане по приоритети на научноизследователските инфраструктури; и
 - в) засилване на мобилността на изследователите между Австралия и Съюза.

Член 42

Информационно общество

1. Като отчитат, че информационните и комуникационните технологии представляват ключови елементи на съвременния живот и са от изключително значение за икономическото и социалното развитие, страните се споразумяват да провеждат обмен на мнения относно политиките си в тази област.
2. Сътрудничеството в тази област може да се съсредоточи *inter alia* върху:
 - а) обмена на мнения по различни аспекти на информационното общество, по-специално политиките и регулирането на електронните комуникации, включително предоставянето на универсална услуга, лицензирането и общите разрешителни, защитата на неприкосновеността на личния живот и на личните данни, електронното управление и откритото управление, сигурността на интернет и независимостта и ефикасността на регулаторните органи;
 - б) взаимосвързаността и оперативната съвместимост на научноизследователските мрежи, на инфраструктурите и услугите за изчисления и научни данни, включително в регионален контекст;
 - в) стандартизацията, сертифицирането и разпространението на нови информационни и комуникационни технологии;
 - г) сигурността, надеждността и аспектите на информационните и комуникационните технологии и услуги, свързани с неприкосновеността на личния живот, включително насърчаването на безопасността в интернет, борбата срещу злоупотребите с информационни технологии и всички видове електронни носители и обмена на информация; и
 - д) обмена на мнения относно мерките за преодоляване на проблема с международните цени на мобилния роуминг, включително като пречка за търговията, създавана „след границата“.

ДЯЛ VII

СЪТРУДНИЧЕСТВО В ОБЛАСТТА НА ОБРАЗОВАНИЕТО И КУЛТУРАТА

Член 43

Образование, обучение и младеж

1. Страните признават решаващия принос на образованието и обучението за създаването на качествени работни места и устойчив растеж за икономиките, основани на знанието, и признават, че имат общ интерес да си сътрудничат в областта на образованието и обучението и по въпроси, свързани с младежта.
2. В съответствие с взаимните си интереси и целите на политиките си в областта на образованието страните се ангажират да продължат диалога между ЕС и Австралия в областта на политиките за образование и обучение и да подкрепят подходящи дейности за сътрудничество в областта на образованието, обучението и младежта. Това сътрудничество се отнася до всички образователни сектори и може да бъде под формата на, *inter alia*:
 - а) мобилност на гражданите чрез насърчаване и улесняване на обмена на студенти, преподаватели и административен персонал от висши учебни заведения, учители и специалисти, работещи с младежи;
 - б) съвместни проекти за сътрудничество между институции за образование и обучение в Съюза и Австралия с оглед насърчаване на разработването на учебни планове, съвместни учебни програми и дипломи и мобилността на учителите и студентите;
 - в) институционално сътрудничество, връзки и партньорства с цел насърчаване на обмена на опит и ноу-хау и ефективни връзки между образованието, научните изследвания и иновациите; и
 - г) подкрепа за реформа на политиката чрез диалог, изследвания, конференции, семинари, работни групи, установяване на сравнителни показатели и обмен на информация и добри практики, особено с оглед на процесите от Болоня и Копенхаген и на инструментите за прозрачност на Съюза.

Член 44

Сътрудничество в областта на културата, аудиовизуалния сектор и медиите

1. Страните се споразумяват да насърчават по-тясното сътрудничество в секторите на културата и творчеството, за да се подобрят, *inter alia*, взаимното разбирателство и опознаването на съответните им култури.
2. Страните се стремят да вземат подходящи мерки за насърчаване на културния обмен и провеждат съвместни инициативи в различни културни сфери, като използват съществуващите инструменти и рамки за сътрудничество.
3. Страните полагат усилия за подобряване на мобилността на работещите в сферата на културата и на произведенията на изкуството между Австралия и Съюза и неговите държави членки.
4. Страните насърчават межкултурния диалог между организациите на гражданското общество и между гражданите от страните.
5. Страните се споразумяват да си сътрудничат, по-конкретно чрез диалог в областта на политиката, в рамките на съответните международни форуми и особено Организацията на ООН за образование, наука и култура (ЮНЕСКО), за да постигнат общите си цели и да насърчават културното многообразие, включително чрез прилагането на разпоредбите от Конвенцията на ЮНЕСКО за опазване и насърчаване на многообразието от форми на културно изразяване.
6. Страните насърчават, подкрепят и улесняват обмена, сътрудничеството и диалога между институциите от аудиовизуалния и медийния сектор и между лицата, работещи в тези области.
7. Страните се споразумяват да подкрепят културното сътрудничество в рамките на АСЕМ, по-специално чрез дейностите на Фондацията „Азия-Европа“ (ASEF).

ДЯЛ VIII

СЪТРУДНИЧЕСТВО В ОБЛАСТТА НА УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ, ЕНЕРГЕТИКАТА И ТРАНСПОРТА

Член 45

Околна среда и природни ресурси

1. Страните постигат съгласие относно нуждата от защитата, съхраняването и управлението по устойчив начин на природните ресурси и на биологичното разнообразие като основа за развитието на настоящите и бъдещите поколения.
2. Страните засилват сътрудничеството си относно опазването на околната среда, както и относно включването на съображенията, свързани с околната среда, във всички сектори на сътрудничество, включително в международен и регионален контекст, по-конкретно по отношение на:
 - a) поддържането на диалог на високо равнище по въпроси, свързани с околната среда;
 - b) участието и прилагането на многостранни споразумения в областта на околната среда и когато е целесъобразно — създаването на обща основа между страните по въпроси, свързани с околната среда, включително участие в многостранни форуми;
 - v) стимулирането и насърчаването на достъпа и устойчивото използване на генетични ресурси в съответствие с националното законодателство и международните договори, приложими в тази област, които страните са ратифицирали или към които са се присъединили; и
 - г) насърчаването на обмен на информация, технически опит и практики за опазване на околната среда в области, като:
 - i) изпълнението и прилагането на законодателството в областта на околната среда;
 - ii) ефективността на ресурсите и устойчивото потребление и производство;
 - iii) опазването и устойчивото използване на биологичното разнообразие;
 - iv) управлението на химикалите и отпадъците;
 - v) политиката в областта на водите; и
 - vi) опазването на крайбрежната и морската околна среда и контрола на замърсяването и влошаването на състоянието на околната среда.

Член 46

Изменение на климата

1. Страните отчитат общата глобална заплаха, свързана с изменението на климата, и необходимостта от действия на всички държави за съкращаване на емисиите с цел стабилизиране на концентрацията на парникови газове в атмосферата на равнище, при което да се предотвратят опасни смущения в системата на климата вследствие на антропогенни въздействия. В рамките на съответната си компетентност и без да се засягат обсъжданията на други форуми, като Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата (РКОНИК), страните засилват сътрудничеството си в тази област. Целите на това сътрудничество са, но не се ограничават до:

- а) борба с изменението на климата, като общата цел е стабилизиране на концентрациите на парникови газове в атмосферата, като се вземе предвид най-актуалната научна информация и нуждата от преход към икономика с ниски нива на въглеродни емисии, като същевременно продължава устойчивият икономически растеж чрез подходящи на национално равнище действия за смекчаване на последиците и адаптиране;
- б) обмен на опит и информация относно разработването, прилагането и развитието на вътрешните им политики и подходи за смекчаване на последиците, включително, където е целесъобразно — основаващи се на пазарните принципи механизми;
- в) обмен на опит и информация относно инструменти от публичния и частния сектор за финансиране на действия в областта на климата;
- г) сътрудничество в областта на изследванията, разработването, разпространението, внедряването и трансфера на технологии с ниски нива на въглеродни емисии с цел намаляване на емисиите на парникови газове и насърчаване на ефективното използване на ресурсите, като същевременно се поддържа икономически растеж;
- д) обмен на опит, експерти, познания и най-добри практики, когато е целесъобразно, за наблюдението и анализа на въздействието на парниковите газове и за разработването на програми за смекчаване на последиците и адаптиране и на стратегии за постигане на ниски нива на въглеродни емисии;
- е) подпомагане, когато е целесъобразно, на действия за смекчаване на последиците и адаптиране в развиващите се държави;
- ж) съвместна работа за постигане на стабилно и правно обвързващо международно споразумение за климата, приложимо за всички държави.

2. За тези цели страните се споразумяват да поддържат редовен диалог и сътрудничество на политическо, техническо равнище и на равнището на съответните политики, както на двустранна основа, така и в съответните плурилатерални и многостранни форуми.

Член 47

Гражданска защита

Страните признават необходимостта да се сведе до минимум въздействието на природните и причинените от човека бедствия. Страните потвърждават общия си ангажимент за подпомагане на предотвратяването, смекчаването на последиците, подготовеността и ответните мерки, с цел да се повиши устойчивостта на обществото и инфраструктурата, и за сътрудничество, в зависимост от случая, на двустранно и многостранно политическо равнище, за да постигнат напредък по тези цели.

Член 48

Енергетика

Страните признават значението на енергийния сектор и ролята на добре функциониращия пазар на енергия за устойчивото развитие, икономическия растеж, като допринасят за постигането на международно приетите цели за развитие и си сътрудничат за преодоляване на глобалните предизвикателства, свързани с околната среда и климата, и полагат усилия, в рамките на съответната си компетентност, за подобряване на сътрудничеството в тази област с оглед на:

- а) разработване на политики за увеличаване на енергийната сигурност;
- б) насърчаване на световната търговия и инвестиции в областта на енергетиката;
- в) подобряване на конкурентоспособността;
- г) подобряване на функционирането на световните енергийни пазари;

- д) обмен на информация и опит от политиките чрез съществуващите многостранни форуми в областта на енергетиката;
- е) насърчаване на разработването и внедряването на чисти, разнообразни, икономически ефективни и устойчиви енергийни технологии, включително технологии от възобновяеми енергийни източници и енергийни технологии с ниски емисии;
- ж) постигане на рационално използване на енергията, за което да допринасят и търсенето, и предлагането, като се насърчава енергийната ефективност при производството, преноса, разпределението и крайното потребление на енергия; и
- з) обмен на най-добри практики в проучването и производството на енергия.

Член 49

Транспорт

1. Страните полагат усилия за сътрудничество във всички съответни области на транспортната политика, включително на интегрираната транспортна политика, с оглед подобряване на движението на стоки и пътници, насърчаване на морската и авиационната безопасност и сигурност, опазване на околната среда и повишаване на ефективността на транспортните си системи.
2. Целта на сътрудничеството между страните в тази област е насърчаването на:
 - а) обмен на информация относно съответните им транспортни политики и практики, включително предоставянето на навременни съвети за предложени промени в регулаторните режими, които засягат съответните им транспортни сектори;
 - б) укрепване на отношенията в областта на въздухоплаването между Австралия и Съюза, засилване на пазарния достъп и възможностите за инвестиране и разширяване и задълбочаване на регулаторното сътрудничество в областта на авиационната безопасност и сигурност и икономическото регулиране на сектора на въздушния транспорт с цел подкрепа на регулаторното сближаване и премахване на пречките пред упражняването на стопанска дейност, както и сътрудничество в областта на управлението на въздушното движение;
 - в) диалог и сътрудничество за постигане на целите за неограничен достъп до международните морски пазари и търговия въз основа на лоялна конкуренция на търговска основа;
 - г) диалог и сътрудничество по свързани с околната среда въпроси на транспорта;
 - д) диалог и сътрудничество за постигане на взаимно признаване на свидетелствата за управление на моторни превозни средства; и
 - е) сътрудничество в рамките на международните форуми в областта на транспорта.

Член 50

Селско стопанство и развитие на селските райони

1. Страните се споразумяват да насърчават сътрудничеството в областта на селското стопанство и развитието на селските райони.
2. Областите, в които могат да се обмислят дейности по сътрудничество, включват, но не се ограничават до, селскостопанската политика и политиката за развитие на селските райони, географските означения, разнообразяването и реструктурирането на селскостопанските сектори и устойчивото селско стопанство.

Член 51

Устойчиво управление на горите

Страните се споразумяват да насърчават сътрудничеството си на национално и международно равнище относно устойчивото управление на горите и свързаните с това политики и нормативни актове, включително мерки за борба с незаконната сеч и свързаната с нея търговия, както и относно насърчаването на доброто управление на горите.

Член 52

Морско дело и рибарство

1. Страните засилват диалога и сътрудничеството си по въпроси от общ интерес в областта на рибарството и морското дело. Страните се стремят да насърчават дългосрочното опазване и устойчивото управление на живите морски ресурси, да обменят информация чрез регионални споразумения и организации за управление на рибарството (РОУР) и многостранни форуми, като Организацията по прехрана и земеделие към ООН (ФАО), да насърчават усилията за предотвратяване, възпиране и премахване на незаконния, недеklarиран и нерегулиран риболов (т.нар. „ННН риболов“), да прилагат екосистемен подход към управлението и да насърчават сътрудничеството в областта на изследванията върху устойчивостта на морската среда и рибарството.
2. Страните си сътрудничат с цел:
 - а) насърчаване на разработването, прилагането и съблюдаването на ефективни мерки за гарантиране на дългосрочно опазване и устойчиво управление на рибните ресурси, които са в сферата на компетентност на РОУР или на споразумения, по които те са страни;
 - б) гарантиране на многостранното управление в рамките на съответната РОУР на далекомигриращите рибни запаси в прилежащия им район;
 - в) насърчаване на интегриран подход към морското дело на международно равнище; и
 - г) предприемане на всички възможни усилия, за да се улесни членството в РОУР, ако се сметне за целесъобразно, когато едната страна е член, а другата страна — сътрудническа страна.
3. Страните провеждат редовен диалог заедно с други срещи на равнище висши служители, за да засилят диалога и сътрудничеството, както и да обменят информация и опит относно политиката в областта на рибарството и морското дело.

Член 53

Заетост и социални въпроси

1. Страните се споразумяват да укрепват сътрудничеството в областта на заетостта и социалните въпроси, включително в контекста на глобализацията и демографските промени. Полагат се усилия за насърчаване на сътрудничеството и обмена на информация и опит относно заетостта и трудовоправните въпроси. Областите на сътрудничество могат да включват обмен на информация относно политиката на заетост, регионалното и социалното сближаване, социалната интеграция, системите за социална сигурност, индустриалните отношения, развитието на умения през целия живот, младежката заетост, здравето и безопасността на работното място, недискриминацията и равенството, включително равенството между половете, както и корпоративната социална отговорност и достойните условия на труд.
2. Страните потвърждават отново необходимостта от насърчаване на пълна и продуктивна заетост и достойни условия на труд като основен елемент на устойчивото развитие и намаляването на бедността. Във връзка с това страните припомнят Декларацията на Международната организация на труда (МОТ) относно социалната справедливост за справедлива глобализация.
3. Страните потвърждават отново ангажмента си да спазват, насърчават и прилагат международно признатите трудови и социални стандарти, установени по-конкретно в Декларацията на МОТ за основните принципи и права в труда.
4. Сътрудничеството може да включва, *inter alia*, конкретни програми, проекти и инициативи, приети по взаимно съгласие, както и диалог по теми от общ интерес на двустранно или многостранно равнище.

Член 54

Здравеопазване

Страните се споразумяват да насърчават взаимното сътрудничество, обмена на информация и споделянето на опит от политиките си в областта на здравеопазването и ефективното управление на трансгранични проблеми в тази област.

ДЯЛ IX

ИНСТИТУЦИОНАЛНА РАМКА

Член 55

Други споразумения или договорености

1. Страните могат да допълват настоящото споразумение, като сключват специални споразумения или договорености за всяка област на сътрудничество, попадаща в неговия обхват. Подобни специални споразумения съставляват неразделна част от цялостните двустранни отношения, уредени от настоящото споразумение.
2. Настоящото споразумение не засяга и не накърнява тълкуването, действието или прилагането на други споразумения между страните. По-специално разпоредбите за уреждане на спорове на настоящото споразумение не заменят, нито засягат по някакъв начин разпоредбите за уреждане на спорове на други споразумения между страните.
3. Страните признават, че особено неотложен случай, както е определен в член 57, параграф 7, може също да послужи като основание за спиране на действието или прекратяване на други споразумения между страните. При такива обстоятелства за решаването на такива спорове страните се позовават на разпоредбите на тези други споразумения, отнасящи се до решаването на спорове, спирането на действието и прекратяването.

Член 56

Съвместен комитет

1. Страните създават съвместен комитет, състоящ се от представители на страните.
2. В съвместния комитет се провеждат консултации за улесняване на изпълнението и за постигане на общите цели на настоящото споразумение, както и за запазване на цялостната съгласуваност в отношенията между ЕС и Австралия.
3. Съвместният комитет:
 - а) насърчава ефективното прилагане на настоящото споразумение;
 - б) наблюдава развитието на цялостните двустранни отношения, включително на споразуменията между страните;
 - в) отправя искане, когато е целесъобразно, за информация от комитети или други органи, създадени съгласно други споразумения между страните, и разглежда доклади, представени от тях;
 - г) обменя мнения и прави предложения по всички въпроси от общ интерес, включително бъдещите действия и наличните за тяхното осъществяване ресурси;
 - д) определя приоритети и ако е целесъобразно — определя следващите стъпки или планове за действие във връзка с целите на настоящото споразумение;
 - е) търси подходящи методи за предотвратяване на проблеми, които биха могли да възникнат в области, обхванати от настоящото споразумение;
 - ж) стреми се да разрешава всички спорове, възникващи при прилагането или тълкуването на настоящото споразумение в съответствие с член 57;
 - з) проверява информацията, представена от страна в съответствие с член 57; и
 - и) приема решения, когато е уместно, за привеждане в действие на конкретни аспекти на настоящото споразумение.
4. Съвместният комитет действа с консенсус. Той приема свой процедурен правилник. Той може да създава подкомитети и работни групи, които да работят по конкретни въпроси.
5. Съвместният комитет заседава по принцип веднъж годишно, последователно в Съюза и Австралия. По искане на една от страните се провеждат извънредни заседания на съвместния комитет. Съвместният комитет се председателства съвместно от двете страни. Съвместният комитет по принцип заседава на равнище висши служители, но може да заседава и на равнище министри. Съвместният комитет може да работи чрез видео- или телефонна връзка и обмен на информация по електронната поща.

Член 57

Ред и условия за изпълнение на задълженията и уреждане на спорове

1. В духа на взаимно уважение и сътрудничество, заложен в настоящото споразумение, страните приемат всички общи или специални мерки, необходими за изпълнение на задълженията им съгласно настоящото споразумение.
2. Страните се споразумяват да се консултират във възможно най-кратки срокове, по искане на една от страните, относно разногласие, възникнало при прилагането на настоящото споразумение. Ако има разминаване в гледищата относно прилагането или тълкуването на настоящото споразумение, всяка от страните може да отнесе въпроса до съвместния комитет. Страните представят на съвместния комитет цялата информация, необходима за задълбочено проучване на въпроса с оглед на разрешаването на разногласията своевременно и по взаимно съгласие.
3. При особено неотложен случай всяка от страните незабавно отнася въпроса до съвместния комитет и представя цялата информация, необходима за задълбочено проучване на ситуацията, с оглед намиране на навременно и взаимно приемливо решение. В случай че съвместният комитет на равнище висши служители не е в състояние да намери решение на ситуацията в срок от до 15 дни от започването на консултациите и не по-късно от 30 дни от датата на отнасяне на въпроса към съвместния комитет, въпросът трябва да бъде представен на министрите за неотложно разглеждане за допълнителен срок от 15 дни.
4. Ако не се постигне взаимно приемливо решение след 15 дни от започването на консултациите на министерско равнище и не по-късно от 45 дни от датата на отнасяне на въпроса до съвместния комитет — което би било малко вероятно и неочаквано — всяка от страните може да вземе решение да предприеме подходящи мерки по отношение на настоящото споразумение, включително спиране на действието на разпоредбите му или прекратяването му. Страните признават, че особено неотложен случай може също да послужи като основание за предприемане на подходящи мерки, излизащи извън настоящото споразумение, в съответствие с правата и задълженията на страните, произтичащи от други споразумения между страните или съгласно общото международно право. В Съюза решението за спиране на действието предполага единодушие. В Австралия решението за спиране на действието се взема от правителството на Австралия в съответствие с нейните законови и подзаконови разпоредби.
5. Страните се споразумяват, че всяко решение за предприемане на подходящи мерки в съответствие с параграф 4 трябва да бъде надлежно обосновано. Решението се съобщава незабавно на другата страна в писмен вид. Страните се споразумяват, че всички подобни мерки трябва да бъдат пропорционални и да бъдат в съответствие с член 55, параграф 2, както и с общите принципи на международното право.
6. Ако дадена мярка е взета в съответствие с параграф 4, тя се отменя веднага след като причината за предприемането ѝ отпадне. Страната, позоваваща се на параграф 4, следи непрекъснато развитието на ситуацията, която е довела до решението, и се отказва от предприетите мерки при първа възможност.
7. Страните се споразумяват, че за целите на правилното тълкуване и практическото приложение на това споразумение терминът „особено неотложен случай“ означава особено сериозно и съществено нарушение от някоя от страните на задълженията, описани в член 2, параграф 2 и член 6, параграф 2 от настоящото споразумение, което води до ситуация, при която се изисква незабавна реакция от другата страна. Страните смятат, че особено сериозното и съществено нарушение на член 2, параграф 2 или член 6, параграф 2 трябва да бъде от извънреден характер, като представлява заплаха за международния мир и сигурност.
8. В случаите, когато ситуация, възникнала в трета държава, може да бъде счетена за равностойна по сериозност и естество на особено неотложен случай, страните се стремят да проведат спешни консултации по искане на една от страните с цел да бъдат обменени становища относно ситуацията и да бъдат разгледани възможните реакции.

ДЯЛ X

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 58

Определения

За целите на настоящото споразумение терминът „страните“ означава Съюзът или неговите държави членки, или Съюзът и неговите държави членки, съгласно съответните им области на компетентност, от една страна, и Австралия, от друга страна.

Член 59

Финансово сътрудничество

1. При изпълнението на програми за помощ в контекста на своите политики за сътрудничество за развитие страните си сътрудничат, за да предотвратят и да се борят срещу нередности, измами, корупция или каквато и да е друга незаконна дейност във вреда на финансовите интереси на страните.
2. За тази цел компетентните органи на Съюза и на Австралия обменят информация, включително лични данни, съгласно съответното си действащо законодателство, и провеждат консултации по искане на една от страните.
3. Европейската служба за борба с измамите и компетентните австралийски органи могат да се споразумеят относно допълнително сътрудничество в борбата с измамите, включително сключването на оперативни споразумения.

Член 60

Оповестяване на информация

1. Страните осигуряват необходимата защита на информацията, споделена съгласно настоящото споразумение, в съответствие с обществения интерес от достъп до информация.
2. Нищо в настоящото споразумение не може да се тълкува като изискване към страните да споделят информация или да позволяват достъп до споделена информация, чието оповестяване:
 - a) би засегнало:
 - i) обществената сигурност;
 - ii) разузнавателни, отбранителни и военни въпроси;
 - iii) международните отношения;
 - iv) финансовата, паричната или икономическата политика;
 - v) неприкосновеността на личния живот; или
 - vi) законни търговски интереси или стопански отношения; или
 - b) противоречи на обществените интереси по някакъв друг начин.
3. В случай, че информация от вида, посочен в настоящия член, е споделена, получаващата страна предоставя или разкрива тази информация само със съгласието на другата страна или когато е необходимо, за да спази правните си задължения.
4. Някоя от разпоредбите на настоящото споразумение няма за цел дерогация от правата, задълженията или ангажиментите на страните по двустранни спогодби или споразумения относно класифицираната информация, обменяна между страните.

Член 61

Влизане в сила, временно прилагане, срок на действие и прекратяване

1. Настоящото споразумение влиза в сила на тридесетия ден след датата, на която страните са се уведомили взаимно за приключването на необходимите за целта правни процедури.
2. Независимо от параграф 1, Австралия и Съюзът могат временно да прилагат определени съвместно разпоредби от настоящото споразумение до влизането му в сила. Това временно прилагане започва тридесет дни след датата, на която Австралия и Съюзът са се уведомили взаимно за приключването на съответните вътрешни процедури, необходими за това временно прилагане.

3. Настоящото споразумение се сключва за неопределен срок. Всяка от страните може да уведоми писмено другата страна за намерението си да денонсира настоящото споразумение. Денонсирането поражда действие шест месеца след уведомлението.

Член 62

Уведомления

Уведомленията в съответствие с член 61 се отправят съответно до Генералния секретариат на Съвета на Европейския съюз и до Министерството на външните работи и търговията на Австралия или техните организации — правоприменници.

Член 63

Териториално приложение

Настоящото споразумение се прилага, от една страна, на териториите, на които се прилагат Договорът за Европейския съюз и Договорът за функционирането на Европейския съюз, и съгласно условията, предвидени в тези договори, а от друга страна — на територията на Австралия.

Член 64

Автентични текстове

Настоящото споразумение е съставено в два еднообразни екземпляра на английски, български, гръцки, датски, естонски, испански, италиански, латвийски, литовски, малтийски, немски, нидерландски, полски, португалски, румънски, словашки, словенски, унгарски, фински, френски, хърватски, чешки и шведски език, като всички текстове са еднакво автентични.

Съставено в Манила на седми август две хиляди и седемнадесета година.

Hecho en Manila el siete de agosto de dos mil diecisiete.

V Manile dne sedmého srpna roku dva tisíce sedmnáct.

Udfærdiget i Manilla den syvende august to tusind og sytten.

Geschehen zu Manila am siebten August zweitausendsiebzehn.

Kahe tuhande seitsmeteistkümnenda aasta augustikuu seitsmendal päeval Manilas.

Έγινε στη Μανίλα, στις επτά Αυγούστου δύο χιλιάδες δεκαεπτά.

Done at Manila on the seventh day of August in the year two thousand and seventeen.

Fait à Manille, le sept août deux mille dix-sept.

Sastavljeno u Manili sedmog dana kolovoza dvije tisuće sedamnaeste godine.

Fatto a Manila, addì sette agosto duemiladiciassette.

Manilā, divi tūkstoši septiņpadsmitā gada septītajā augustā.

Priimta du tūkstančiai septynioliktų metų rugpjūčio septintą dieną Maniloje.

Kelt Manilában, a kétézer-tizenhetedik év augusztus havának hetedik napján.

Magħmul f'Manila fis-seba' jum ta' Awwissu fis-sena elfejn u sbatax.

Gedaan te Manilla, zeven augustus tweeduizend zeventien.

Sporządzono w Manili dnia siódmego sierpnia roku dwa tysiące siedemnastego.

Feito em Manila, em sete de agosto de dois mil e dezassete.

Întocmit la Manila la șapte august două mii șaptesprezece.

V Manile sedemnásteho augusta dvetisíc sedemnášť.

V Manili, dne sedmega avgusta leta dva tisoč sedemnajst.

Tehty Manilassa seitsemäntenä päivänä elokuuta vuonna kaksituhattaseitsemäntoista.

Som skedde i Manila den sjunde augusti år tjugohundrasjutton.

Voor het Koninkrijk België
Pour le Royaume de Belgique
Für das Königreich Belgien

Deze handtekening verbindt eveneens de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Cette signature engage également la Communauté française, la Communauté flamande, la Communauté germanophone, la Région wallonne, la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale.

Diese Unterschrift bindet zugleich die Deutschsprachige Gemeinschaft, die Flämische Gemeinschaft, die Französische Gemeinschaft, die Wallonische Region, die Flämische Region und die Region Brüssel-Hauptstadt.

За Република България

Za Českou republiku

For Kongeriget Danmark

Für die Bundesrepublik Deutschland

Eesti Vabariigi nimel

Thar cheann Na hÉireann

For Ireland

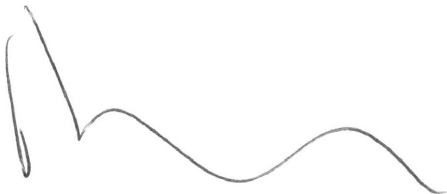
Για την Ελληνική Δημοκρατία

Por el Reino de España

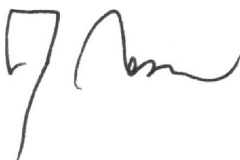
Pour la République française

Za Republiku Hrvatsku

Per la Repubblica italiana

Για την Κυπριακή Δημοκρατία

Latvijas Republikas vārdā –

Lietuvos Respublikos vardu

Pour la Grand-Duché de Luxembourg

Magyarország részéről

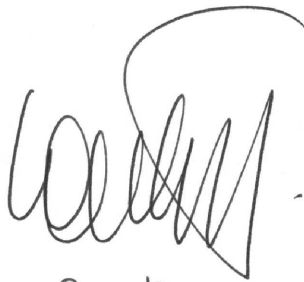
Għar-Repubblika ta' Malta

Voor het Koninkrijk der Nederlanden

Für die Republik Österreich

Peter W.
A. R.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

Jaworski Stanisław

Pela República Portuguesa

Nuno Brito

Pentru România

L. Odobercu

Za Republiko Slovenijo

Janez Jansa

Za Slovenskú republiku

J. B.

Suomen tasavallan puolesta

För Republiken Finland

P. S.

För Konungariket Sverige

For the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

За Европейския съюз

Por la Unión Europea

Za Evropskou unii

For Den Europæiske Union

Für die Europäische Union

Euroopa Liidu nimel

Για την Ευρωπαϊκή Ένωση

For the European Union

Pour l'Union européenne

Za Evropsku uniju

Per l'Unione europea

Eiropas Savienības vārdā –

Europos Sąjungos vardu

Az Európai Unió részéről

Għall-Unjoni Ewropea

Voor de Europese Unie

W imieniu Unii Europejskiej

Pela União Europeia

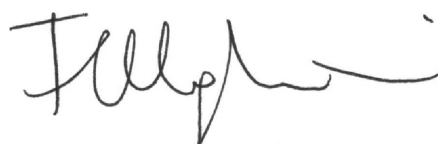
Pentru Uniunea Europeană

Za Európsku úniu

Za Evropsko unijo

Euroopan unionin puolesta

För Europeiska unionen

For Australia